

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

مراقبت از نوزاد نارس

واحد آموزش سلامت

تهیه: مهناز طالبی

تنظیم: رازیبا بخشی زاده

سوپروایزر آموزشی

مشاور علمی: دکتر عالیه میرزایی

(فوق تخصص نوزادان)

منابع: نلسون - ونگ

بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

آدرس: میدان ابن سینا

تلفن: 071-53315018

وب سایت: vh.fums.ac.ir

مهر 1400

تعریف نوزاد نارس:

به نوزادانی که قبل از 37 هفته حاملگی متولد می شوند نوزاد نارس گفته می شود.

مشکلات شایع نوزادان نارس:

*اختلالات تنفسی *بیماری های عفونی *باز بودن مجرای شریانی در قلب *کاهش قند خون و کلسیم *عدم تثبیت درجه حرارت بدن *برگشت غذا از معده *زردی طول کشیده *کم آبی به علت اشکال در تغذیه *وزن پایین

تنظیم درجه حرارت:

تنظیم درجه حرارت یکی از مهمترین جنبه های مراقبت از نوزادان نارس می باشد. این نوزادان چون ذخایر چربی و عدم بلوغ پوستی در ثابت نگه داشتن دمای بدن مشکل دارند ایجاد محیطی با دمای مناسب در سلامت و بقای جهت رشد نوزاد اهمیت زیادی دارد. درجه حرارت مناسب بدن نوزاد 36.7 تا 37.3 ثابت نگه دارید.

درجه حرارت مناسب اطاق نوزاد 25 تا 26 درجه سانتی گراد می باشد. از قراردادن نوزاد در کنار بخاری رادیاتور و شوفاژ جریان باد کولر و یا پنکه و یا تابش مستقیم آفتاب پرهیز شود.

تغذیه نوزاد:

در نوزادان نارس بین 32 تا 34 هفته با وزن 1600 تا 1800 گرم در صورتی که مشکل تنفسی نداشته باشند شیر مادر با قاشق شروع می شود.

نوزادانی که قبل از 32 هفته بدنیا می آیند یا وزن کمتر از 1500 دارند باید برای تغذیه آنها از لوله دهانی یا معده ای استفاده کرد.

به طور کلی در نوزادان نارس زمانی تغذیه دهانی شروع می شود که مشکل تنفسی نداشته و هماهنگی بین بلعیدن و مکیدن داشته باشند و پس از تغذیه با شیر مادر دچار استفراغ نشوند.

*بهترین و مناسب ترین شیر برای نوزاد نارس شیر مادر می باشد.

زمان ترخیص:

زمان ترخیص نوزاد نارس را پزشک مشخص می کند اگر وزن به حدود 1700 تا 1800 گرم برسد و آنتی بیوتیک ها و سرم قطع شده باشد و شیرخوار حجم کافی شیر را با مکیدن دریافت کنند. و سابقه از تشنج و مشکلات تنفسی طی روزهای اخیر وجود نداشته باشد شیر خوار آماده ترخیص است.

معاینه نوزاد بعد از ترخیص:

اولین معاینه نوزاد بایستی 24 تا 48 ساعت پس از ترخیص صورت گیرد. مراجعات بعدی هر هفته یک بار است تا زمانی که وزن 2000 تا 2500 گرم برسد بعد از آن مراجعات دو هفته یک بار و سپس ماهیانه می باشد.

مکمل ها:

نوزادان نارس معمولا در 1 تا 3 ماهگی دچار کم خونی می شوند تجویز مکمل ها مثل آهن و فولیک اسید و ویتامین ها در جلوگیری از کم خونی موثر است. هر گاه وزن نوزاد به دو برابر زمان تولد رسید قطره آهن خوراکی شروع می شود.

سونوگرافی مغز:

نوزادان نارس با وزن کمتر از 34 هفته و وزن کمتر از 2000 گرم در معرض خونریزی داخل بطن مغزی هستند. لذا در روز 4 تا 7 بعد از تولد در بخش نوزادان سونوگرافی مغز انجام می شود. سونوگرافی دوم در هفته سوم سونوگرافی سوم در حدود 30 تا 40 روزگی انجام می شود. در صورت در منزل بودن نوزاد حتما سونوگرافی پیگیری شود.

*خیس بودن کهنه و وزن گیری روزانه بین 20 تا 30 گرم یا هفته ای 150 تا 200 گرم مهمترین معیار جهت وزن گیری نوزاد می باشد

*بعد از تغذیه نوزاد را به پهلو راست خوابانده و سر کمی بالاتر قرار داده شود. چون معده نوزاد نارس کوچک است گنجایش حجم زیاد شیر در یک وعده ندارد.

* فاصله تغذیه نوزاد نارس بهتر است کمتر از 3 ساعت باشد و نوزاد هر 2 تا 3 ساعت با شیر مادر تغذیه شود.

*تغذیه کمکی از 4-6 ماهگی طبق نظر پزشک شروع می شود.

*بهتر است در ماههای اول زندگی نوزاد نارس از مسافرت های طولانی و حضور در میهمانی های شلوغ پرهیز شود بوسیدن نوزاد ممکن است باعث انتقال بیماری ها به نوزاد نارس شود.

معاینه چشم:

معاینه چشم نوزاد نارس با سن حاملگی کمتر از 34 هفته و وزن کمتر 2000 گرم و تمامی نوزادان نارس که سابقه دریافت اکسیژن و تهویه مکانیکی دارند در معرض خطر بیماری نارسی شبکیه چشم قرار دارند. در صورت عدم درمان ممکن است سبب نابینایی شود. این نوزادان باید 4 تا 6 هفتهگی توسط فوق تخصص شبکیه چشم یا چشم پزشکی که تجربه کافی در این زمینه دارند معاینه شود و مراجعات بعدی توسط چشم پزشک معین می گردد.

*تمامی نوزادان نارس در معرض مشکلات شنوایی هستند و بایستی موارد ارزیابی در سه ماهگی قرار گیرند.

